

### Список цитованої літератури

1. Количество интернет-пользователей в Украине [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zn.ua/TECHNOLOGIES/kolichestvo-internet-polzovateley-v-ukraine-prevysilo-60-212581.html>
2. О прайс-агрегаторах и интернет-магазинах [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://joomshopping.pro/blog/online-shop-price-aggregator.html>
3. Прогресс мобильных покупок: прайс-агрегаторы диктуют снижение цен [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://sobesednik.ru/print/press-relizy/20150904-progress-mobilnyh-pokupok-prays-agregatory-diktuyut-snizheni>
4. Рейтинг прайс-агрегаторов. В тройке лидеров — Hotline.ua, Price.ua и Market.yandex [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://retail-community.com.ua/news/tehnologii/2743-reyting-prays-agregatorov-v-troyke-liderov-hotlineua-priceua-i-marketyandex>
5. Bondarenko V.A., Ivanchenko O.V. Influence of on-line price aggregators on price policy of market organizations. Modern European Researches. 2016. № 5. С. 18-23.

**Іванько Анатолій**

к.е.н., доцент

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

Україна

### **СКЛАДОВІ КОНКРЕТИЗАЦІЇ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА»**

На сучасному етапі здійснення реформ в Україні важливістю відзначаються дослідження питань забезпечення продовольчої безпеки держави. При цьому наукова розробка питань вирішення продовольчого забезпечення населення пов'язана із розкриттям питання самозабезпеченості. Оскільки сільське господарство не є ізольованою галуззю економіки, то питання самозабезпечення населення в межах держави розглядається з урахуванням галузевих особливостей економіки окремих країн. У зв'язку з цим, економічною інтерпретацією поняття самозабезпечення продовольством є співвіднесення між рівнем виробництва окремих продуктів харчування до рівня задоволення (раціонального, мінімального), що забезпечується на основі валового внутрішнього продукту країни з урахуванням її зовнішньо-економічних зв'язків.

Слід відзначити, відмінність наукових підходів щодо оцінки рівня самозабезпечення як по окремих продуктах, так і по калорійності раціону харчування. В наукових та адміністративних колах відзначається тісний зв'язок між потребою підтримки галузей аграрного сектора та вирішенням питань самозабезпечення населення. Більшої підтримки заслуговують ті галузі, по продукції яких відзначається низький рівень самозабезпечення. Окремі країни можуть стикнутись із значним соціальним загостренням ситуації та неможливістю прогодувати населення за умови низьких коефіцієнтів самозабезпеченості певними продуктами харчування та несприятливою

кон'юнктурою на зовнішніх ринках продуктів харчування при неможливості гнучко вирішити питання імпорту належної кількості продовольства.

Різні країни по різному вирішують проблеми продовольчого забезпечення. При цьому, кожна з них виходить, в першу чергу, з природніх особливостей виробництва продуктів харчування всередині країни. Наприклад, сільське господарство Японії характеризується природною несприятливістю виробництва більшості продуктів харчування. З урахуванням зазначеного Японія належний рівень насичення продуктів харчування в країні забезпечувала через торговельні мита. В своїй економічній політиці урядом Японії після другої світової війни був зроблений акцент на розвиток високотехнологічних галузей. Похідним від розвитку промислових галузей економіки виступає розвиток сільського господарства. Кошти, отримані за рахунок реалізації продукції із зазначених галузей, урядом Японії через бюджет перерозподілялись на підтримку розвитку сільського господарства.

Питання регулювання тісною мірою пов'язане із питанням продовольчої безпеки. Продовольча безпека є складовою економічної безпеки держави [1, с.591]. У свою чергу, продовольча безпека - це стан виробництва продуктів харчування в країні, що здатний повною мірою забезпечити потреби кожного члена суспільства в продовольстві належної якості за умови його збалансованості та доступності для кожного члена суспільства [2].

Вирішення питань регулювання необхідно здійснювати в межах конкретизації складових цієї загальної проблеми. Зокрема, конкретизації підлягають наступні складові: належний рівень життя, доступність продуктів харчування, належна якість продуктів харчування тощо.

Поняття «належний рівень життя» – це такий рівень життя у якому споживання забезпечує пропорційний розвиток людини та відтворення фізичних, розумових та інших її зусиль в процесі своєї трудової та іншої діяльності. Цей рівень також охоплює сукупні можливості людей щодо задоволення сукупності своїх потреб, серед яких задоволення потреб у харчуванні належить до базових. Щодо продуктів харчування нормальним рівнем життя буде такий рівень фактичного споживання продуктів харчування, який відповідає науково визначеному рівню раціонального харчування.

Питання доступності продуктів харчування слід розглядати з декількох аспектів: з точки зору фізичної наявності в країні окремих продуктів харчування та з точки зору можливості населення придбати ці продукти. В свою чергу питання наявності в країні включає в себе і питання розподілу продуктів харчування за регіональними ринками. Розкриття аспекту щодо можливостей безпосередньо придбати продукти харчування більшою мірою пов'язане з регулюванням можливостей сил попиту або платоспроможності споживачів.

Питання наявності продукції належної якості пов'язана з виконанням державою та суспільними організаціями контрольних функцій щодо забезпечення відповідної якості продукції та порядку використання Ген-модифікованих продуктів.

Узагальнено роль держави можна визначити як забезпечення належного життя людей через створення умов для задоволення ними своїх фізичних, інтелектуальних, творчих та інших потреб. Тобто завданням держави є піклування про все населення. В контексті зазначеного, завдання держави полягає в обґрунтуванні належного рівня прожиткового мінімуму людей, тобто створення для них умов по їх належному фізичному проживанню та додаткових програм соціального захисту, щоб сприяти їх соціальній адаптації та включенню в суспільне життя. В протилежному випадку суспільство може стикнутись із значним зростанням соціальної напруги та соціальними потрясіннями. У різних верств населення держави фактично не може бути однакового рівня споживання – це обумовлює наявність різних груп за якістю споживання. Певна частина людей серед населення буде мати високий рівень споживання. До цієї категорії будуть відноситись власники підприємств, топ-менеджери, високваліфіковані програмісти тощо рівень споживання яких характеризується високою якістю. Дана категорія споживачів не потребує регулюючих заходів щодо коригування свого споживання, оскільки має належний рівень доходу. Для держави важливим є зменшення питомої ваги населення соціально уразливих верств. Для теоретичного усвідомлення цієї проблеми та обґрунтування напрямів її практичного вирішення корисним буде уточнення складових поняття «продовольча безпека», складовими якої є належний рівень життя, доступність продуктів харчування, належна якість продуктів харчування.

#### **Список використаних джерел**

1. Іванько А. В. Національна економіка : навч. посібн. / А. В. Іванько. – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2015. – 792 с.
2. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України” від 29.10.13 р. № 1277 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://document.ua/prozatver-dzhennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-rozrahunku-doc168080.html>

**Кальченко Сергій**

д.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

м.Мелітополь

#### **ПІДПРИЄМНИЦЬКА СТРАТЕГІЯ МАЛИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ОСНОВІ КООПЕРУВАННЯ**

Становлення та розвиток малих форм господарювання (МФГ) в сільських поселеннях України обумовили зміни взаємовідносин підприємств з їх зовнішнім середовищем – державою, її інститутами, фінансовою і банківськими системами, конкурентами. Для МФГ стало не тільки можливим, але і необхідним самостійне вирішення проблем, що стоять перед ними, визначення мети свого розвитку і шляхів їх досягнення. Це вимагає особливої відповідальності МФГ за наслідки прийнятих рішень [4].